

PORTAAL

Seletuskiri

ARHITEKTUURNE IDEE

Arvestades ümbritsevat tagasihoidlikku ja looduslähedast jõeäärset keskkonda, on uus kergliiklussild tehtud hästi lihtsa ja selge joonega. Tipu poole kahanevad kandetalad on otstest ühendatud, mille tulemusena moodustuvad värava motiivid. Sild on kui portaal teisel pool jõge olevasse asumisse ja jõel liiklejale on see portaaliks Tartu linna saabumisel.

Silla teekattematerjaliks on erksavärviline tartaan, mis jätkub kuni lähimate autoteedeni. Kergliiklustee on vaheldumisi ühel- ja teiselpool ääristatud pinkide ja madalate valgustitega, mille disain järgib silla vorme. Samas võtmes on lahendatud ka silla piirded.

Emajõe kaldapealseid on täiendatud „kividega“ ehk vabavormiliste betoonist (UHPC - Ultra High Performance Concrete) istmetega, mis pakuvad möödujatele puhkevõimalusi jõe kaldal, aga seejuures säilitavad ka kauni loodusliku keskkonna.

LIIKUMINE

Sild hakkab ühendama Supilinna ja Ujula-Kvissentali linnaosasisid, kus paiknevad peamiselt elamurajoonid. Mõju ulatusse jäävad ka Tähtvere, Vanalinn ja Kruusamäe. Enamus avalikest funktsioonidest, mis jäävad uuest kergliiklussillast jalutuskaugusele, asuvad Emajõe paremkaldal, ehk suuremat kasu sillast saavad vasakkalda elanikud, kelle jaoks teekond antud sihtkohtadeni lüheneb kuni kilomeetri võrra, mis ühtlasi soodustab ka autovaba liiklemist (Kroonuaia sild on ~500m kaugusel).

Silla kõrval olevale ühiskondliku kasutusega platsile Oa tn 15 on projekteeritud krunti diagonaalselt läbivad jalakäijateteed, et vältida isetekkelisi mahatallatud teeradu. Üks diagonaal on juba väljakujunenud suund Emajõeäärselt promenaadilt Supilinna ja teine diagonaal saab tõenäoliselt oluliseks liikumissuunaks peale uue silla rajamist (Ujula-Kvissentali asumist Vanalinnas).

Sild on projekteeritud 10% kaldega (vastavalt kehtestatud Europan DP-le), et see ühilduks sujuvalt jõeäärsete promenaadidega ja liikumine kahe kalda vahel oleks võimalikult mugav ja loomulik. Kergliiklussild on projekteeritud 4m laiune, et kõrvuti mahuks vabalt liiklema kaks jalakäijat ja kaks jalgratturit. Kuna tegemist on rahuliku liiklusega piirkonnaga, siis pole sillal rangelt eraldatud jalakäijate ja jalgratturite radasid.

HALJASTUS

Silla ümbruses on säilitatud olemasolev ilus looduslähedane keskkond, mis sobitub hästi Supilinna ja Ülejõe õhustikuga ning muutub piki jõge sujuvalt pargi-, metsa- ja rannaalaks. Maastikuarhitektuurses lahenduses on tehtud ainult väikseid aktsenti andvaid täiendusi. Lisatud on ainult madalaid taimi puhkealade ümbrusesse, et mitte konkureerida kahel kaldal kulgevate võimsate Berliini paplite alleedega. Taimedeks on valitud eri kõrguse, kuju ja tooniga kõrrelisi:

HIRSS, VITS- „CARDINAL“ - Kõrgus 80-90 cm, laius 70 cm. Moodustab kompakitse puhmiku. Ligi 20 cm pikkused õisikud asetsevad püstistel ja üsna jäikadel vartel. Õhulised õisikud on beežikaspruunid, sügiseks värvuvad hõbedaseks. Õitseb augustis-septembris. Lehestik kevadel sinakasroheline, sügiseks värvub punakaslillaks. Lehed 3-20 mm laiad ja kaarduvad. Väga dekoratiivne talvel. Kasvukoht päikeseline.

ALANG, HARILIK „RED BARON“ - Kõrgus 30-40 cm, laius 20 cm. Kõrreline. Õitseb mais. Õied heledad kollakaspruunid. Kaunis ja omapärane lehestik, teist sellist ei ole. Lehed püstised. Kevadel noortel lehtedel alumine osa veel roheline aga lehe otsad on punased. Suvega muutub toon sügavamaks ja peagi on kogu lehestik erkpunast tooni. Mida päiksepaistelisem kasvukoht, seda punasemad lehed on.

SINIHELMIKAS, ROOG- „KARL FOERSTER“ - Puhmiku kõrgus 0,8-0,9 m, koos õisikutega 1,8-2 (2,5) m. Laius 0,6-1 m. Õisikud on lillakaspruunid, õitseb juulist septembrini. Puhmik on püstise hoiakuga ja ereroheline. Vajab ruumi, et saaks laiutada. Sügisel muutub kogu taime värvus efektselt kollakaspruuniks.

www.eliseaed.ee/

KONSTRUKTSIOON

Kergliiklussilla puhasavaks on ca 80 meetrit ja sammaste telgede vaheliseks kauguseks ca 90 meetrit. Sild toetatakse vaialusele rajatavatele rostvärkidele ja sammastele, vaiade eeldatavaks pikkuseks on ca 20 meetrit, kusjuures jõepoolsed vaiad rajatakse maksimaalselt võimaliku ja teostatava vaiade kaldenurgaga horisontaalreaktsioonide vastuvõtmiseks.

Silla tekiehitus koostatakse kas keevistalast või karbist või sõrestikkonstruksioonist, kusjuures Supilinna poolse tekikonstruktsiooni jätkuks kaldasamba kohale moodustatakse sümboolne värav, mis toimib ühtlasi osaliselt teki vastukaaluna. Tekk toetatakse võlvina kaldasammastele, millised rakendatakse tööle kandadena, vastu võtmaks teki horisontaalreaktsiooni komponenti.